

Fra objekt i en utredning, til subjekt i eget liv.
Fra å bli en diagnose, til

6. Metalogkonferanse
Slagelse, 29. august 2023

Petter Næsje

Jeg ønsker å snakke om
noen endrende møter
– for meg:

- Noe om meg. (Etter 51 år som terapeut sliter jeg fortsatt med)
- Larkollen og møte med jentene der. (De banket på og ga meg et valg)
- SSBU fra ungdomsavdeling til familieavdeling. Familiediagnosens verden, døra lukkes.
- Møte den Strategiske verden – Anne-Grethe T. og senere Tom A. i den Språkssystemiske (En dør blir satt på klem)
- Prosjektet med Per Erik R. (Et utfordrende spørsmål som førte til endringer).
- Team og behandlingsmøter. (Hvorfor gjør vi som vi gjør?)
- Historier fra den Milanosystemiske verden: Om å snakke med ungdom – sammen med de viktige i rommet. (Bank på og det åpnes opp for alle)
- Min egen arroganse – forforståelse – helsesykepleiere. (Om å lukke dører og lytte til andre).
- Så tilbake til starten.
- Takk for meg.

De ulike "profesjonelle" meg:

1. Klasse 1957

Sliter fortsatt etter 51 år med å prøve å lære:

- Forsøke ikke å svare med «Ja, men.....»
- Ordet **MEN** er for meg argumentasjon og jeg slutter å lytte til en andre når jeg bruker dette ordet.
 - Prøver å ha en kontrakt med ungdommer og familier at DE sier fra til meg når jeg sier. «Ja, men.....»
 - Dette er det første lille banket på døra som heter:
«Vi er deltagere sammen i denne lille verden vi skaper».

Møte med jentene på Larkollen U.-hjem
DE banket på og ga meg et valg.
Det var før jeg hadde lært begrepet
manipulasjon

- En ung mann på 22 med langt hår og stort nøkkelknippe.
- Møtet med en virkelighet som jeg ikke hadde mulighet til å fatte.
- Ungdommer «uten» familie.
- Vi ble sammen de nærmeste.

SSBU fra ungdom-dagavdeling til familie-dagavdeling

- Lite visste jeg at vi var med på å endre noe - i meg – i 1979.
- Fra dagavdeling for ungdom – til familieavdeling.
- Endring fra familie og nettverk som en resurs - til familien som årsak til vanskene.
- Ulempen med nye erfaringer og ny kunnskap. Ubehaget som endrende faktor – om man lytter.
- For så å forlate den familiediagnostiske konkluderende verden.
- Men:

Vi har alltid et valg om vi vil fortsette å gjøre det vi gjør.

I 1963 skrev Don D. Jackson i upublisert manus han kalte: «The sick, the sad, the savage, and the sane»:

«Med vår tilbøyelighet til det individuelle synet på ting, går det mot strømmen å se oss selv som deltakere i et system, som vi forstår lite av. Likevel er jeg overbevist om at man kan fortsette å gjøre slike skrekkelige vurderinger (og få ufortjent ros) ved å oversette en svært sammensatt sammensetning av mennesker og kontekst til begrep, som deretter upassende brukes og knyttes til en individet».

Møte med Anne Grete Tuseth. - kreativitet og glede:

- Den Strategiske tenknings verden
- Kommunikasjonsteori
- Små mål
- Gjest – «Klager» - Kunde
- Slutte å gjøre det som ikke virker
- Gjøre mer av det som viker
- Ikke reparere på det som ikke ødelagt
- Først og fremst:

KONTEKST – et ikke minst politisk og relasjonelt begrep.

Møte med egen forforståelse og «dyktighet».

Familien som hadde vært på ridetur og denne tomme stolen.

Prosjektet med Per Erik Ristvedt og (Tom A.)

- Ubehaget over egen praksis som muligheter til egen endring og OM man hører etter at det bankes, så kan noe skje.
- Spørsmålet fra Per Erik kom etter et behandlingsmøte. Han spurte noe slikt som: «Hvor har du lært at det er god folkeskikk å snakke om folk som ikke er tilstede?»

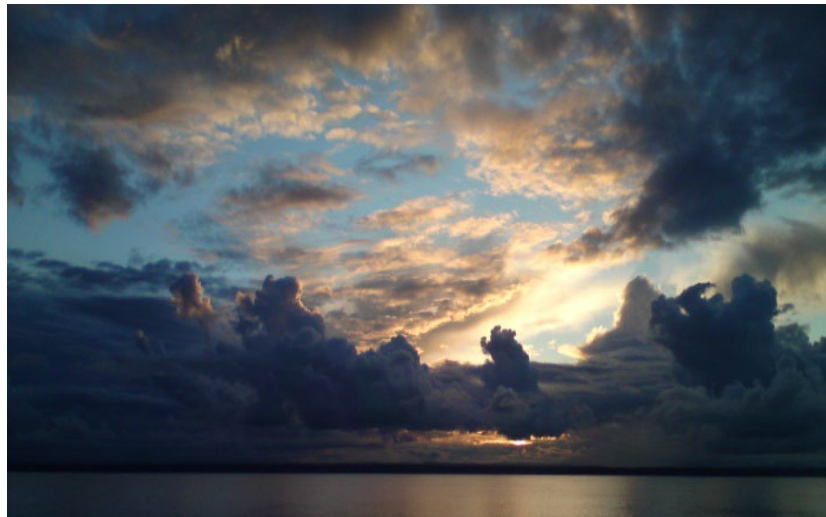
Aldri snakke om dem vi arbeider sammen med uten at de er tilstede.

De grunnantagelsene
vi støttet oss til og brukte:

- Språket forhekser slik at våre beskrivelser kan få oss til å se og tro.
- Språkets kraft er så stor at den former fornuften og kan endre vår grunnleggende tro.
- ***“Change is the evolution of new meaning through dialogue”.***

To viktige møter og erfaringer, som jeg har med meg:

- Jeg mistet motet og ville ikke jobbe mer.
- Veiledning av meg?
- Møte med Lizz som ikke trodde på meg til tross for at jeg var ærlig.

Når vi så i dag har alle våre møter for oss – uten at dem vi skal være til nytte for er med – hvilke verdier er da som styrer oss?

Hvordan skaper vi dem vi skal være til nytte for og hvordan skaper de oss?

Hvor er det blitt av den terapeutiske undring?

Historier fra den «Milanosystemiske verden».

- **Informasjon** – hva er nå det? **Hvem skal informeres ?**
- Om å skape et rom som utvider seg i samtalen - hvor det er mulig å høre og lytte etter, når det bakes på.
- Om å ha ulike roller og tanker i hodet.
 - Diagnostiske samtaler
 - De endrende samtalene
 - Nina etter permisjon.
 - Ida søster

«Information is not knowledge»

Frank Zappa Joe`s garage 1979

Hei Petter!

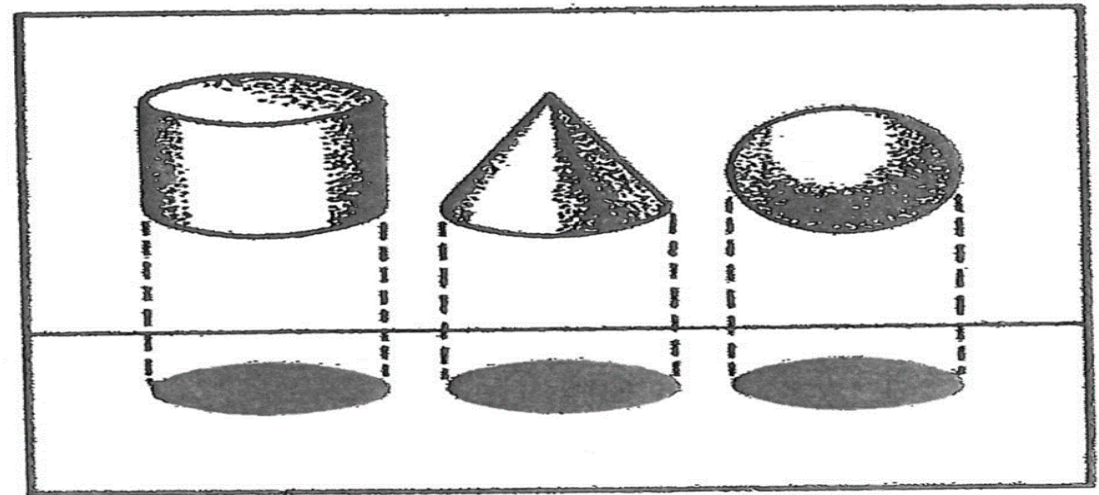
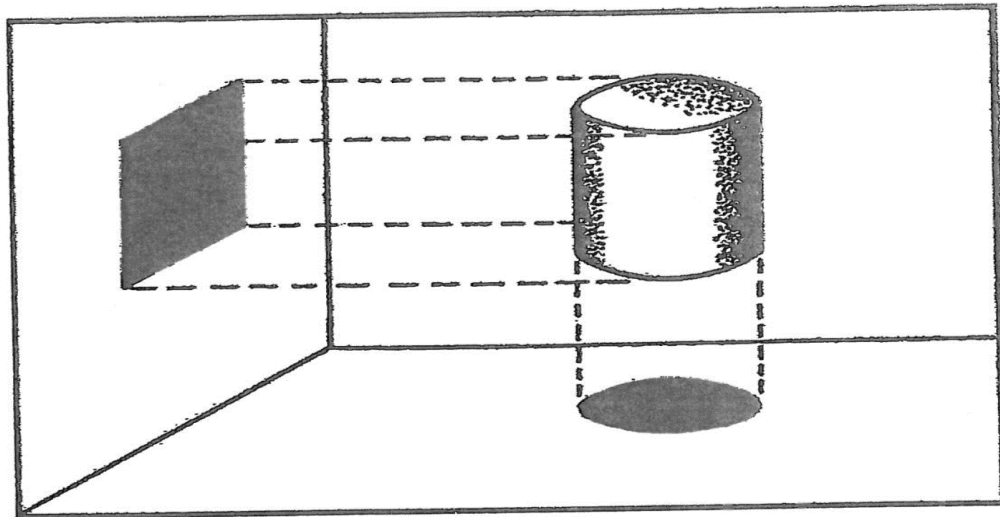
Du spør mange spørsmål
og som ikke alltid
er så lett å svare på.
Men du får meg i
allefall til å tenke
og undre over ting.
Du forklarer de

varskelige tingene på
en så fin måte,
det er som om du
har lese tankene
mine til tider.
Takk for mange kloke
ord!! 😊

Hilsen Ida

Så i dag...

- Som terapeut, lærer og menneske:
 - Min egen arroganse – forforståelse – helsesykepleiere.
 - Prøve å lytte til og høre etter når de i 1. linjen snakker.
 - Jeg møter meg selv hele tiden i døra, men prøver å huske på gammel kunnskap:

A dark stage set with a spotlight illuminating a vertical structure on the left and a picnic table on the right. The scene is mostly in shadow, with the spotlight creating a bright area on the floor and the structure. The text is overlaid on the right side of the image.

Det er alltid noe utenfor
lyset jeg ikke ser:

I dag:

- Vi arbeider i individets tidsalder.
- Vi snakker på våre kontorer med de nærmeste på venterommet.
- Vi har beveget oss fra systemisk nettverkstenking til tro på hjernen og det kognitive. Hjernen er ensom.
- Vi undrer oss over den ensomheten som vi alle opplever sprer seg hos ungdom.
- Vi er med på å opprettholde denne i våre ekskluderende arbeidsformer.
- Vi er i en opprettholdende faktor av relasjonell ensomhet.
- For 51 år siden tilbød vi på institusjonene, i alle fall en kontekst med «trygghet og omsorg».

«Kom aldri mellom foreldre og barn.»

Mats Gilbert i film om arbeid på sykehus i Gaza

Dette er en gammel port som står ved en sti. Gjerdet er borte.
Når jeg skal til den andre siden av porten og fortsette turen kan jeg:

- Prøve å åpne porten, - om jeg er av den typen som liker å bruke krefter på noe jeg vet det er vanskelig å få til.
- Bruke tid på å irritere meg over at noen ikke har tatt bort den gamle porten eller åpnet den – om jeg har riktig god tid.
- Prøve å hoppe eller klatre over - med min sprettenhet er det lite godt alternativ, men muligheten er der.
- Skrive brev til bonden eller til kommunen og be dem gjøre noe med porten – om jeg er av den politiske typen.
- Skrive leserinnlegg med bilde i avisen og forlange ny sti uten port.
- Sette meg ned og lure på hvor det har blitt av gjerdet – om jeg er av den filosofiske typen. (Jeg vil nok bare bli våt i baken og porten vil fortsatt være lukket).

«Banke på min egen forståelse»,
gå rundt,
fortsette turen og komme frem
til målet.

Valget er mitt.

1. Klasse 1957

Nå er det straks takk for meg:

- Møte med meg selv
- Møte med Jørn og en gammel historie som kom tilbake.
 - Om gutten som ikke kunne lese og skrive i 3. klasse
 - En mor som var «a pain in the ass».
 - Jar skole og Odd Høgetveit (og trekkspill).
- Vi må lytte etter hva dem vi møter **KJEMPER** for, hvilke dører lukker vi?

Takk for meg
og for at dere har vært villige
til å høre på en
som nesten ble en diagnose
og plassert på institusjon.

